

هشدار درباره نفت شمال

مطلبی که نیلأ از نظر تان می‌گذرد به منظور حفظ استقلال جمهوری اسلامی ایران تهیه شده است. اگر صریحاً یا تلویحاً به تصمیمات و یا عملکردهای دولت اشاراتی دارد با نیت آگاهی دادن به مردم در جهت دعوت به خیر، جلوگیری از اشتباه و ارشاد دولتمردان صورت گرفته است.

هموطنان عزیز:

در این روزها که ملت ستمدیده ایران بار طاقت‌فرسای جنگ ناخواسته‌ای را به دوش می‌کشد و سنگینی فشار اقتصادی قرارداد ننگینی را که تحت عنوان "بیانیه الحزایر" به نامش امضاء نمودند بر پشت خود احساس می‌کند، وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران نغمه جدیدی در هیاهوی تراژدی بحران آغاز کرده و در مصاحبه‌ای در اول شهریور ماه ۶۵ از امضاء یادداشتی تفاهمی در همکاری با اتحاد جماهیر شوروی در مورد استخراج نفت در حوزه جنوبی بحر خزر سخن به میان می‌آورد و اعلام می‌دارد با توجه به اینکه شوروی‌ها در بخش‌های شمالی و مرکزی دریای مازندران از امکانات فنی برخوردارند استفاده از این امکانات به صورت اجاره، پیمانکاری و خریداری آنها از مطلوبیت ما برخوردار است و شوروی‌ها نیز پس از آگاهی از مه مناقصه گذاشتن این پروژه از سوی ایران موافقت خود را برای اکتشاف نفت و گاز اعلام کردند و موافقت شد پس از دیدار کارشناسان ایران در سپتامبر سال جاری (شهریور - مهر ۶۵) نسبت به عقد قرارداد در این زمینه اقدام شود. (اطلاعات اول شهریور ماه ۶۵)

ملت ایران به خاطر قراردادی که بیش از هشتاد سال قبل زمامداران جاهل و ناتوانش امضا نمودند سالها یوغ استثمار و استیلای انگلستان را به دوش کشید و علیرغم مجاهداتی که در ملی کردن صنعت نفت نمود مدت ۲۵ سال زیر پنجه استثمار نامرئی آمریکای جهانخوار اسیر بود. حتی پس از آنکه با ایشار و جانفشانی و قیام یکپارچه خود به استبداد سلطنتی و استیلای خارجی پایان بخشید، با امضاء بیانیه الحزایر - که امروز امضاء کنندگانش می‌کوشند مسئولیت امضاء آن را به عهده یکدیگر بگذارند - یکی از بزرگترین تعهدات مالی تاریخ دیپلماسی جهان را به عهده گرفت. با چنین تجربیات تلخ و گرانی حق دارد اعلام وزیر نفت را به منزله به صدا درآوردن زنگ خطری عظیم و فاجعه‌ای جدید تلقی کند.

با آنکه قریب به یک ماه از مصاحبه مطبوعاتی و رادیو تلویزیونی وزیر نفت می‌گذرد هنوز متن کامل مذاکرات مربوطه منتشر نشده است و تا آنجا که ما می‌دانیم گزارشی پیرامون آن به مجلس شورای اسلامی تسلیم ننموده‌اند. این سکوت وحشت‌انگیز در حالی ادامه دارد که قانون "ممنوعیت دولت از مذاکره و عقد قرارداد راجع به امتیاز نفت با خارجی‌ها" مصوبه آذرماه ۱۳۲۳ در ماده اول "نخست‌وزیر و اشخاصی

که کفالت از مقام آنها و یا معاونت می‌کنند" را "از مذاکراتی که اثر قانونی دارد و یا اینکه قرارداد امضا کنند راجع به امتیاز نفت ممنوع" نموده است و در ماده دوم نخست وزیر و وزیرانی را که برای فروش نفت و طریقی که دولت ایران نفت خود را استخراج یا اداره کند با خارجیان مذاکره نمایند، موظف ساخته است که جریان مذاکرات را به استحضار مجلس برسانند.

ضرورت افشا مذاکرات زمانی روشن می‌شود که توصیه برخی از دست اندرکاران را در مورد "چرتکه نیانداختن" درباره "بیانیه الجزایر" و اثرات شوم آن قرارداد که میلیاردها دلار نخایر ارزی کشور را به امریکا تسلیم نمود به یاد بیاوریم.

از قانون فوق که بگذریم قانون ملی شدن نفت مصوب اسفند ماه ۱۳۲۹ مقرر می‌دارد که "صنعت نفت در تمام مناطق کشور، بدون استثناء ملی اعلام شود تمام عملیات اکتشافی استخراج و بهره‌برداری در دست دولت قرار گیرد."

در اینجا ذکر این نکته لازم است که اگر مذاکرات وزیر نفت با مقامات شوروی پیرامون اکتشاف و استخراج نفت شمال توسط شوروی‌ها صورت گرفته است چنین مذاکراتی نقض آشکار قانون ملی شدن صنعت نفت می‌باشد و اگر مذاکراتی مربوط به استخدام کارشناسان روسی برای این امر بوده در این کار، اصل هشتاد و دوم قانون اساسی که استخدام کارشناسان خارجی از طرف دولت را جز در موارد ضرورت و آن هم پس از تصویب مجلس شورای ملی ممنوع می‌شمارد، نادیده گرفته شده است.

اگر از اشکالات قانونی فوق هم صرف‌نظر کنیم - که هرگز نباید چنین کرد - نظری اجمالی به سیاست‌ها و روشهایی که همسایه شمالی ما، در ادامه اشغال ایران و راه انداختن مزدوران برای گرفتن امتیاز نفت شمال در سالهای قبل از ملی شدن نفت، و توطئه برای براندازی جمهوری اسلامی ایران پس از پیروزی انقلاب اعمال نموده است هر ایرانی علاقمند به سرنوشت جمهوری اسلامی را نگران سرانجام این مذاکرات می‌سازد. بویژه آنکه حدود جغرافیائی منطقه "همکاری (با شوروی) در عملیات حفاری جهت اکتشاف نفت و گاز در دریای مازندران^۱ در مصاحبه وزیر نفت روشن نشده است."

مردم می‌پرسند آیا تحقق شعار "نه شرقی، نه غربی" بدان صورت است که فعالیت‌های جاسوسی امریکا پس از افشا جایزه "بیانیه الجزایر" بگیرد و توطئه براندازی شوروی‌ها پس از اعترافات افشاگرانه سران حزب توده پاداش "قرارداد نفت" به دنبال آورد؟ بدون تردید نه مردم ستم کشیده‌ای که قبل از انقلاب با دادن شعار "نه شرقی، نه غربی" جان خود را به خطر می‌انداختند چنین انتظاری داشتند و نه جانبازان ایثارگری که امروز به خاطر حفظ استقلال کشور فداکاری می‌کنند بر اقداماتی چنین ذلت‌بار و اسارت‌آور صحنه می‌گذارند.

به نظر ما اقدامات مشکوک و یا لاقول مجهولی همچون مذاکرات در مورد نفت شمال که احتمالاً استقلال اقتصادی و خدای ناخواسته استقلال سیاسی کشور را به خطر می‌اندازد نتیجه طبیعی سیاست پنهان کاری و پرده پوشی و تبلیغات دور از حقیقتی است که توسط صدا و سیما و روزنامه‌های حاکمیت اعمال می‌شود.

ما لازم می‌دانیم از شما هموطنان عزیز بخواهیم از دست‌اندرکاران سیاست کشور بپرسید آیا پس از مصاحبه وزیر نفت به وظائفی که قانون اساسی به عهده ایشان نهاده است عمل نموده‌اند؟ سؤال کنید:

۱- آیا رئیس جمهور که برابر اصل یکصد و سیزده قانون اساسی مسئول اجرای این قانون است اقدام

---

۱. نقل از مصاحبه وزیر نفت (اطلاعات اول شهریور ماه ۶۵)

وزیر نفت را هماهنگ با اصل یکصد و پنجاه و سوم که "هرگونه قرارداد که موجب سلطه بیگانه بر منابع طبیعی و اقتصادی، فرهنگی، ارتش و دیگر شئون کشور گردد ممنوع" شمرده است، می‌بینند و آیا آماده‌اند که طبق اصل یکصد و بیست و پنجم که وظیفه امضاء موافقت‌نامه‌های دولت با سایر دولت‌ها را به عهده رئیس جمهور نهاده چنین موافقت‌نامه‌ای را امضاء کنند؟

۲- آیا رئیس مجلس شورای اسلامی تا کنون گزارشی مربوط به این مسأله حیاتی در مجلس دریافت داشته‌اند و اگر پاسخ منفی است که طبق اخبار منتشره چنین است چه اقدامی در این باره انجام داده‌اند؟

۳- آیا دادستان کل کشور که طبق ماده چهارم قانون "ممنوعیت دولت از مذاکره و عقد قرارداد راجع به امتیاز نفت با خارجی‌ها" اجازه دارند وزرائی را که از قانون فوق تخلف ورزند راساً تعقیب و محاکمه کنند تا کنون به وظیفه قانونی خود در این مورد توجه داشته و آیا اطلاعات کافی برای رسیدگی به جریان امر، تشکیل پرونده و تعقیب متخلفین (در صورت تخلف) به دست آورده‌اند؟

و بالاخره آیا دست‌اندرکاران صدیق و مؤمنی که در رسانه‌های گروهی کار می‌کنند و از دارائی این ملت رنج کشیده ارتزاق می‌نمایند در قبال حادثه‌ای به این عظمت احساس تکلیف نمی‌کنند؟ آیا وظیفه ندارند به هر طریقی که صلاح می‌دانند مردم را در جریان امر بگذارند؟

***

وزیر نفت در مصاحبه فوق به مذاکرات خود با شوروی‌ها پیرامون تشکیل کمیته مشترکی به منظور بررسی شرایط مختلف "برای عقد قرارداد صدور گاز و استفاده از لوله ترانزیت شوروی برای صدور گاز" اشاره نموده است.

در اینجا لازم می‌دانیم متذکر شویم که اگر جمهوری اسلامی ایران به جای این کار، که مستلزم رضی نگه داشتن سیستماتیک همسایه شمالی است به توسعه شبکه گاز در داخل کشور بپردازد، علاوه بر آنکه موجبات رضایت و آسایش ایرانیان را فراهم می‌کند، از ورود روزانه یکصد و پنجاه هزار بشکه فرآورده‌های نفتی از قبیل نفت سفید و خروج سالانه هزار و پانصد میلیون دلار ارز به نفع مردم جلوگیری خواهد نمود.

نهضت آزادی ایران به حکم وظیفه اسلامی و ملی خود پرده‌پوشی و پنهان‌کاری مسئولین کشور در مذاکرات مربوط به تفاهم و عقد قرارداد نفت با اتحاد جماهیر شوروی را مسأله‌ای قابل مطالعه و بررسی می‌بیند و بی‌اطلاعی مردم و مجلس از مسأله‌ای چنین تعیین‌کننده و سرنوشت‌ساز را خطری بزرگ برای استقلال کشور اعلام می‌دارد.

ولن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلاً^۱

نهضت آزادی ایران

۲۷ شهریور ماه ۱۳۶۵

---

۱. نساء، ۱۴۱- و خدا هیچگاه برای کافران نست به اهل ایمان راه تسلط باز نخواهد کرد.